

Briselē, 2018. gada 14. jūnijā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2018/0243 (COD)

10148/18
ADD 1

CADREFIN 108	COLAC 43
FIN 471	COAFR 165
POLGEN 95	COASI 153
CODEC 1071	RELEX 556
ACP 53	ECOFIN 626
COEST 122	ASIM 74
MAMA 101	ATO 38
DEVGEN 100	PE 83

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 14. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 460 final - ANNEXES 1 to 7
Temats:	PIELIKUMI dokumentam – Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 460 *final* - ANNEXES 1 to 7.

Pielikumā: COM(2018) 460 *final* - ANNEXES 1 to 7

Briselē, 14.6.2018
COM(2018) 460 final

ANNEXES 1 to 7

PIELIKUMI

dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības
instrumentu**

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

I PIELIKUMS
KAIMINVALSTU GEOGRĀFISKAJĀ ZONĀ ESOŠO VALSTU UN TERITORIJU
SARAKSTS

Alžīrija
Armēnija
Azerbaidžāna
Baltkrievija
Ēģipte
Gruzija
Izraēla
Jordānija
Libāna
Lībija
Moldovas Republika
Maroka
okupētā palestīniešu teritorija
Sīrija
Tunisija
Ukraina

Savienības atbalstu šajā jomā var arī izmantot nolūkā dot iespēju Krievijas Federācijai piedalīties pārrobežu sadarbības programmās un citās būtiskās vairākvalstu programmās.

II PIELIKUMS
SADARBĪBAS JOMAS ATTIECĪBĀ UZ GEOGRĀFISKAJĀM PROGRAMMĀM

A. Visiem ģeogrāfiskajiem reģioniem

CILVĒKI

1. Laba pārvaldība, demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesības

- (a) Stiprināt demokrātiju un demokrātijas procesu, pārvaldību un uzraudzību, tostarp pārredzamu un uzticamu vēlēšanu procesu;
- (b) stiprināt cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību;
- (c) veicināt diskriminācijas apkarošanu visās tās formās un vienlīdzības principu, jo īpaši dzimumu līdztiesību un minoritāšu tiesības;
- (d) atbalstīt plaukstošu pilsonisko sabiedrību un tās nozīmi reformu procesos un demokrātiskajā pārveidē, kā arī stiprināt pilsoniskās sabiedrības un pilsoņu iesaisti politikas lēmumu pieņemšanā;
- (e) uzlabot brīvu un neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu plurālismu, neatkarību un profesionalitāti;
- (f) veidot valstu, sabiedrību, kopienu un privātpersonu izturētspēju, ņemot vērā politisko, ekonomisko, vides, pārtikas, demogrāfisko un sociālo spiedienu un satricinājumus;
- (g) stiprināt demokrātisko valsts iestāžu attīstību valsts un vietējā līmenī, tostarp neatkarīgu, efektīvu un atbildīgu tiesu sistēmu, tiesiskuma veicināšanu un tiesu pieejamību visiem;
- (h) atbalstīt valsts pārvaldes reformu procesu, tostarp izmantojot uz iedzīvotājiem orientētu e-pārvaldes pieeju, stiprinot tiesisko regulējumu un institucionālo sistēmu, valstu statistikas sistēmas, spējas, stabilu publisko finanšu pārvaldību un veicinot cīņu pret korupciju;
- (i) veicināt iekļaujošu, līdzsvarotu un integrētu teritoriālo un pilsētpolitiku, stiprinot valsts iestādes un struktūras valsts un vietējā līmenī un atbalstot efektīvu decentralizācijas un valsts pārstrukturēšanas procesu efektivitāti;
- (j) palielināt publisko iestāžu pārredzamību un pārskatatbildību, stiprinot publisko iepirkumu un publisko finanšu pārvaldību, attīstot e-pārvaldi un stiprinot pakalpojumu sniegšanu;
- (k) atbalstīt ilgtspējīgu, pārskatatbildīgu un pārredzamu dabas resursu sektoru pārvaldību un ar to saistītos ieņēmumus, kā arī reformas, lai nodrošinātu godīgu, taisnīgu un ilgtspējīgu nodokļu politiku.

2. Nabadzības izskaušana, cīņa pret nevienlīdzību un ilgtspējīga attīstība

- (a) Izskaut nabadzību visās tās dimensijās, cīnīties pret diskrimināciju un nevienlīdzību, kā arī nevienu nepamest novārtā;
- (b) pastiprināt centienus, lai pieņemtu politiku un piemērotu ieguldījumu, lai veicinātu sieviešu un jauniešu tiesības, veicinātu viņu iesaistīšanos sociālajā, pilsoniskajā un

ekonomiskajā dzīvē, kā arī lai nodrošinātu savu pilnvērtīgu ieguldījumu iekļaujošai izaugsmei un ilgtspējīgai attīstībai;

- (c) veicināt sieviešu un meiteņu tiesību aizsardzību un ievērošanu, tostarp ekonomiskās, darba un sociālās tiesības, kā arī seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesības, un novērst visu veidu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību;
- (d) īpašu uzmanību pievērst personām, kas ir nelabvēlīgā situācijā, neaizsargātas un sociāli atstumtas, *inter alia*, bērniem, vecākiem cilvēkiem, personām ar invaliditāti, lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem, transpersonām un interseksuāļiem, un pamatiedzīvotājiem. Tostarp veicināt pāreju no insitucionālas aprūpes uz bērnu aprūpi sabiedrībā;
- (e) veicināt integrētu pieeju kopienai, jo īpaši visnabadzīgāko kopienu atbalstam, uzlabojot piekļuvi pamatvajadzībām un pakalpojumiem;
- (f) atbalstīt drošu un stimulējošu vidi bērniem, kas ir būtisks elements, lai veicinātu veselīgu jauno paaudzi, kas spēj pilnībā realizēt savu potenciālu;
- (g) atbalstīt vispārēju piekļuvi pietiekamai, cenas ziņā pieejamai, drošai un uzturvielām bagātai pārtikai, jo īpaši personām vismazāk aizsargātajās situācijās, un stiprināt nodrošinātību ar pārtiku un uzturu, jo īpaši valstīs, kuras saskaras ar ilgstošām vai atkārtotām krīzēm;
- (h) atbalstīt vispārēju piekļuvi drošai un pietiekamai dzeramā ūdens sanitārijai, higiēnai, kā arī ilgtspējīgai un integrētai ūdens resursu apsaimniekošanai;
- (i) nodrošināt vispārēju veselības aprūpi, nodrošinot taisnīgu piekļuvi kvalitatīviem un cenas ziņā pieejamiem veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp atbalstot spēcīgas, kvalitatīvas un noturīgas veselības aprūpes sistēmas izveidi un uzlabojot agrīnās brīdināšanas, riska samazināšanas, pārvaldības un atveseļošanas spēju;
- (j) atbalstīt universālu un taisnīgu sociālo aizsardzību un stiprināt sociālās drošības tīklus, lai garantētu pamata ienākumus, novērstu nonākšanu galējā nabadzībā un veidotu izturētspēju;
- (k) veicināt iekļaujošu, ilgtspējīgu pilsētattīstību, lai risinātu pilsētvides nevienlīdzību, galveno uzmanību pievēršot tiem, kam ir vislielākās vajadzības;
- (l) atbalstīt vietējās pašvaldības, lai pilsētu līmenī uzlabotu pamatpakalpojumu sniegšanu un vienlīdzīgu piekļuvi pārtikas nodrošinājumam, pieejamiem, pienācīgiem un cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, un dzīves kvalitāti, jo īpaši tiem, kas dzīvo neformālās apmetnēs un graustu rajonos;
- (m) veicināt iekļaujošu un taisnīgu formālo, ārpusskolas un neformālo izglītību visos līmeņos, ieskaitot tehnisko un profesionālo apmācību, tostarp ārkārtas situācijās un krīzes situācijās, tostarp izmantojot digitālās tehnoloģijas, lai uzlabotu mācīšanu un mācīšanos;
- (n) atbalstīt spēju veidošanu, mācību mobilitāti uz partnervalstīm vai starp tām, kā arī sadarbības un politikas dialogu ar iestādēm, organizācijām, vietējām īstenošanas struktūrām un iestādēm no šīm valstīm;
- (o) veicināt sadarbību zinātnes, tehnoloģijas un pētniecības, kā arī atklāto datu un inovācijas jomā;
- (p) pastiprināt koordināciju starp visiem attiecīgajiem dalībniekiem, lai palīdzētu pāriet no ārkārtas situācijas uz attīstības posmu;

- (q) veicināt kultūru dialogu un kultūru daudzveidību visās tās formās, kā arī saglabāt un veicināt kultūras mantojumu un atraisīt radošo nozaru potenciālu ilgtspējīgai, sociālai un ekonomiskai attīstībai;
- (r) veicināt ilgtermiņa piespiedu kārtā pārvietoto personu cieņu un noturību un viņu iekļaušanu uzņemošo valstu un uzņemošo kopienu ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

3. Migrācija un mobilitāte

- (a) Stiprināt partnerību migrācijas un mobilitātes jomā, pamatojoties uz integrētu un līdzsvarotu pieeju, kas aptver visus migrācijas aspektus, tostarp palīdzību Savienības divpusējo vai reģionālo nolīgumu un vienošanos īstenošanā, tostarp mobilitātes partnerībās;
- (b) atbalstīt migrantu, kas atgriežas, ilgtspējīgu reintegrāciju;
- (c) risināt un novērst neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņus;
- (d) novērst neatbilstīgu migrāciju, cilvēku tirdzniecību, migrantu kontrabandu, pastiprināt sadarbību integrētas robežu pārvaldības jomā;
- (e) stiprināt zinātniskās, tehniskās, cilvēciskās un institucionālās spējas migrācijas pārvaldībai;
- (f) atbalstīt efektīvu un uz cilvēktiesībām balstītu migrācijas politiku, tostarp aizsardzības programmas;
- (g) veicināt nosacījumus, kas sekmē likumīgu migrāciju un labi pārvaldītu mobilitāti, cilvēku savstarpējos kontaktus, migrācijas ietekmes uz attīstību maksimālu palielināšanu;
- (h) nodrošināt migrantu un piespiedu kārtā pārvietoto personu aizsardzību;
- (i) atbalstīt uz attīstību balstītus risinājumus piespiedu kārtā pārvietotām personām un viņu uzņēmējām kopienām;
- (j) atbalstīt diasporu iesaistīšanos izcelsmes valstīs;
- (k) veicināt ātrāku, lētāku un drošāku pārvedumu pārsūtīšanu gan izcelsmes valstīs, gan saņēmējvalstīs, tādējādi izmantojot to attīstības potenciālu.

PLANĒTA

4. Vide un klimata pārmaiņas

- (a) Stiprināt zinātnes, tehnikas, cilvēku un iestāžu spējas attiecībā uz klimata un vides pārvaldību, integrāciju un uzraudzību; stiprināt klimata pārvaldību reģionālā un valsts mērogā;
- (b) sniegt ieguldījumu partneru centienos izpildīt saistības attiecībā uz klimata pārmaiņām saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām, tostarp īstenojot valsts noteikto devumu (VND) un mazināt un pielāgot rīcības plānus, tostarp sinerģiju starp pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu;
- (c) attīstīt un/vai stiprināt ilgtspējīgu zaļo un zilo izaugsmi visās ekonomikas nozarēs;
- (d) stiprināt ilgtspējīgu sadarbību enerģētikas jomā; veicināt un palielināt sadarbību energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu avotu izmantošanas jomā;

- (e) uzlabot vietējos, reģionālos, valsts un kontinentālos vairākveidu transporta tīklus un pakalpojumus, lai stiprinātu papildu iespējas ilgtspējīgai, pret klimata pārmaiņām noturīgai ekonomikas attīstībai un darbvietu radīšanai, ņemot vērā mazoglekļa un pret klimata pārmaiņām noturīgu attīstību; stiprināt transporta jomas atvieglošanu un liberalizāciju, uzlabot ilgtspēju, ceļu satiksmes drošību un transporta jomas noturību;
- (f) stiprināt vietējo kopienu iesaisti klimata pārmaiņu reaģēšanas pasākumos, ekosistēmu saglabāšanā un dabas resursu pārvaldībā; veicināt pilsētu ilgtspējīgu attīstību un izturētspēju urbanizētās teritorijās;
- (g) veicināt dabas resursu saglabāšanu, ilgtspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu, atjaunot dabas resursus, veselīgas ekosistēmas un apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu un aizsargāt savvaļas dabu;
- (h) veicināt integrētu un ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanu un pārrobežu sadarbību ūdens resursu jomā;
- (i) veicināt oglekļa uzkrājumu saglabāšanu un palielināšanu, izmantojot ilgtspējīgu zemes izmantošanas pārvaldību, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, kā arī cīnīties pret vides degradāciju, pārtuksnešošanos un zemes degradāciju;
- (j) ierobežot mežu izciršanu un veicināt meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un tirdzniecību (*FLEGT*) un apkarot nelikumīgu mežizstrādi, nelikumīgu kokmateriālu un koksnes izstrādājumu tirdzniecību;
- (k) atbalstīt okeānu pārvaldību, tostarp piekrastes un jūras teritoriju visu veidu, tostarp ekosistēmu, aizsardzību un atjaunošanu, cīņu pret jūru piederību, cīņu pret nelegālu, neregistrētu un neregulētu (NNN) zveju un aizsargāt jūras bioloģisko daudzveidību;
- (l) stiprināt reģionālu katastrofu riska samazināšanu (*DRR*) un noturību, nodrošinot sinerģiju ar klimata pārmaiņu pielāgošanās politiku un pasākumiem;
- (m) veicināt resursu izmantošanas efektivitāti un ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, tostarp novērst piesārņojumu un veicināt pareizu ķīmisko vielu un atkritumu apsaimniekošanu;
- (n) atbalstīt centienus uzlabot ilgtspējīgu ekonomikas dažādošanu, konkurētspēju un tirdzniecību, privātā sektora attīstību, īpašu uzmanību pievēršot mazoglekļa un pret klimata pārmaiņām noturīgai ilgtspējīgai izaugsmei, mikrouzņēmumiem, MVU un kooperatīviem, izmantojot spēkā esošos tirdzniecības nolīgumus ar ES.

LABKLĀJĪBA

5. Iekļaujoša un ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un pienācīgas kvalitātes nodarbinātība

- (a) Atbalstīt uzņēmējdarbību, pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un nodarbināmības iespējas, attīstot prasmes un kompetences, tostarp izglītību, darba standartu un darba apstākļu uzlabošanu un iespēju radīšanu īpaši jauniešiem;
- (b) atbalstīt nacionālās attīstības iespējas, kas maksimāli palielina pozitīvos sociālos iznākumus un ietekmi, kā arī veicināt progresīvu nodokļu uzlikšanu un pārdalošu publisko politiku;

- (c) uzlabot uzņēmējdarbības un investīciju vidi, radīt labvēlīgu normatīvo vidi ekonomikas attīstībai un atbalstīt uzņēmumus, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumus, to centienos paplašināt darbības jomu un radīt darbvietas;
- (d) stiprināt sociālo un vides ilgtspējību, korporatīvo sociālo atbildību un atbildīgu uzņēmējdarbību visā vērtību ķēdē;
- (e) palielināt publisko izdevumu efektivitāti un veicināt publiskā finansējuma stratēģiskāku izmantošanu, tostarp izmantojot apvienošanas instrumentus, lai piesaistītu papildu publiskos un privātos ieguldījumus;
- (f) stiprināt pilsētu kā ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes un inovācijas centru potenciālu;
- (g) veicināt iekšējo ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, veidojot ciešāku saikni starp pilsētu un lauku teritorijām un veicinot tūrisma nozares attīstību, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību;
- (h) palielināt un dažādot lauksaimniecības un pārtikas vērtību ķēdes, veicināt ekonomikas diversifikāciju, pievienotās vērtības radīšanu, reģionālo integrāciju, konkurētspēju un tirdzniecību un stiprināt ilgtspējīgas, zemas oglekļa emisijas un pret klimata pārmaiņām noturīgas inovācijas;
- (i) atbalstīt ilgtspējīgu zivsaimniecības pārvaldību un ilgtspējīgu akvakultūru;
- (j) veicināt universālu piekļuvi ilgtspējīgai enerģijai, veicinot mazoglekļa, pret klimata pārmaiņām noturīgu un resursu ziņā efektīvu aprites ekonomiku saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām;
- (k) veicināt gudru, ilgtspējīgu, iekļaujošu un drošu mobilitāti, kā arī uzlabot transporta savienojamību ar Savienību;
- (l) veicināt cenas ziņā pieejamu, iekļaujošu un uzticamu digitālo savienojamību un stiprināt digitālo ekonomiku;
- (m) attīstīt un stiprināt tirgus un nozares tādā veidā, kas veicinātu iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi;
- (n) atbalstīt reģionālās integrācijas programmu un optimālu tirdzniecības politiku un atbalstīt ES un tās partneru savstarpējo tirdzniecības nolīgumu konsolidāciju un īstenošanu;
- (o) veicināt sadarbību zinātnes, tehnoloģijas un pētniecības, kā arī atklāto datu un inovācijas jomā;
- (p) veicināt kultūru dialogu un kultūru daudzveidību visās tās formās, kā arī saglabāt un veicināt kultūras mantojumu;
- (q) sniegt lielākas iespējas sievietēm uzņemties lielāku lomu ekonomikā un lēmumu pieņemšanā;
- (r) uzlabot piekļuvi pienācīgam darbam un veidot iekļaujošākus un labi funkcionējošus darba tirgus un nodarbinātības politiku, kas vērsta uz pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, jo īpaši jauniešiem.
- (s) veicināt taisnīgu, ilgtspējīgu un netraucētu piekļuvi ieguves nozarēm.

MIERS

6. Drošība, stabilitāte un miers

- (a) Veicināt mieru un stabilitāti, veidojot valstu, sabiedrību, kopienu un privātpersonu izturētspēju, ņemot vērā politisko, ekonomisko, vides, demogrāfisko un sociālo spiedienu un satricinājumus;
- (b) atbalstīt konfliktu novēršanu, agrīno brīdināšanu un miera veidošanu, izmantojot starpniecību, krīžu pārvarēšanu un stabilizāciju;
- (c) atbalstīt drošības sektora reformu, kas pakāpeniski nodrošina personas un valsti ar efektīvāku un pārskatatbildīgu drošību ilgtspējīgai attīstībai;
- (d) atbalstīt militāro dalībnieku spēju veidošanu attīstības un drošības atbalstam attīstības nolūkā (*CBSD*);
- (e) atbalstīt reģionālās un starptautiskās iniciatīvas, kas veicina drošību, stabilitāti un mieru;
- (f) novērst un apkarot radikalizāciju, kas noved pie vardarbīga ekstrēmisma un terorisma;
- (g) cīnīties pret jebkāda veida vardarbību, korupciju, organizēto noziedzību un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu;
- (h) veicināt pārrobežu sadarbību attiecībā uz kopīgo dabas resursu ilgtspējīgu pārvaldību;
- (i) sadarboties ar trešām valstīm kodolenerģijas izmantošanā nemilitāros nolūkos, jo īpaši ar spēju veidošanas un infrastruktūras attīstības palīdzību trešās valstīs tādās jomās kā veselība, lauksaimniecība un pārtikas nekaitīgums; kā arī atbalstīt sociālos pasākumus, kas vērsti uz sekām, ar kurām saskaras visneaizsargātākie iedzīvotāji, kuri pakļauti radiācijas avārijai, un kuru mērķis ir uzlabot dzīves apstākļus; veicināt zināšanu pārvaldību, apmācību un izglītību ar kodolmateriāliem saistītās jomās;
- (j) uzlabot jūras drošību, lai nodrošinātu okeānus, kas nav bīstami, ir droši, tīri un ilgtspējīgi pārvaldīti;
- (k) atbalstīt spēju veidošanu kiberdrošības, noturīgu digitālo tīklu, datu aizsardzības un privātuma jomā.

PARTNERĪBA

7. Partnerība

- (a) Uzlabot valstu līdzatbildību, partnerību un dialogu, lai veicinātu attīstības sadarbības lielāku efektivitāti visās tās dimensijās (īpaši ņemot vērā vismazāk attīstīto valstu un konfliktu skarto valstu īpašās problēmas, kā arī konkrētas pārejas posma problēmas attīstītākās jaunattīstības valstīs);
- (b) padziļināt politisko, ekonomisko, sociālo, vides un kultūras dialogu starp Savienību un trešām valstīm un reģionālajām organizācijām un atbalstīt divpusējo un starptautisko saistību īstenošanu;
- (c) veicināt labas kaimiņattiecības, reģionālo integrāciju, labāku savienojamību, sadarbību un dialogu;
- (d) veicināt labvēlīgu vidi pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp fondiem, veicinot to jēgpilnu un strukturētu līdzdalību valsts politikā un spēju pildīt savas funkcijas kā neatkarīgas attīstības un vadības dalībniekiem; un stiprināt jaunus sadarbības veidus ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sekmējot pamatīgu un

strukturētu dialogu ar Savienību un valstu ceļvežu efektīvu izmantošanu ES sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību;

- (e) sadarboties ar vietējām iestādēm un atbalstīt šo iestāžu politikas veidotāju un lēmumu pieņemēju lomu, lai veicinātu vietējo attīstību un labāku pārvaldību;
- (f) efektīvāk sadarboties ar iedzīvotājiem trešās valstīs, tostarp pilnībā izmantojot ekonomikas, kultūras un publisko diplomātiju;
- (g) iesaistīt industrializētās un attīstītākās jaunattīstības valstis Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanā, pasaules mēroga sabiedriskajos labumos un problēmās, tostarp dienvienu-dienvidu un trīsstūrveida sadarbības jomā;
- (h) veicināt reģionālo integrāciju un sadarbību, kas orientēta uz rezultātiem, atbalstot reģionālo integrāciju un dialogu.

B. Konkrēti attiecībā uz kaimiņvalstu ģeogrāfisko zonu

- (a) Veicināt pastiprinātu politisko sadarbību;
- (b) atbalstīt asociācijas nolīgumu vai citu spēkā esošu un turpmāku nolīgumu īstenošanu, kā arī kopīgi pieņemtas asociācijas programmas un partnerības prioritātes vai līdzvērtīgus dokumentus;
- (c) veicināt pastiprinātu partnerību ar sabiedrību starp Savienību un partnervalstīm, tostarp izmantojot cilvēku savstarpējos kontaktus;
- (d) veicināt reģionālo sadarbību, jo īpaši Austrumu partnerības, Savienības Vidusjūrai un Eiropas kaimiņvalstu līmeņa sadarbību, kā arī pārrobežu sadarbību;
- (e) nodrošināt pakāpenisku integrāciju Savienības iekšējā tirgū un uzlabotu nozaru un starpnozaru sadarbību, tostarp īstenojot regulējuma konvergenci un tuvinot tiesību aktus Savienības un citiem būtiskajiem starptautiskajiem standartiem, kā arī uzlabotu piekļuvi tirgum, tostarp veidojot padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas, stiprinot attiecīgās institūcijas un veicot ieguldījumus.

III PIELIKUMS

TEMATISKO PROGRAMMU INTERVENCES JOMAS

1. INTERVENCES JOMAS ATTIECĪBĀ UZ CILVĒKTIESĪBĀM UN DEMOKRĀTIJU

- Sekmēt pamatvērtības – demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesību universālumu un nedalāmību, cilvēka cieņas neaizskaramību, nediskriminācijas, vienlīdzības un solidaritātes principus, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību principu ievērošanu.
- Nodrošināt sadarbību un partnerību ar pilsonisko sabiedrību cilvēktiesību un demokrātijas jautājumos, tostarp sensitīvās un steidzamās situācijās. Lai sasniegtu turpmāk minētos mērķus, ir jāizstrādā saskaņota un visaptveroša stratēģija visos līmeņos.
- Nodrošināt cilvēktiesības un pamatbrīvības visiem, palīdzēt veidot sabiedrību, kurā dominē līdzdalība, nediskriminācija, tolerance, taisnīgums un pārskatatbildība, solidaritāte un vienlīdzība. Tiek uzraudzīta, veicināta un stiprināta cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana visos gadījumos saskaņā ar cilvēktiesību universāluma, nedalāmības un savstarpējās atkarības principiem. Programmas darbības joma ietver pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības. Cilvēktiesību problēmas risina, vienlaikus stiprinot pilsonisko sabiedrību un aizsargājot cilvēktiesību aizstāvjus un nodrošinot viņiem iespējas, arī attiecībā uz viņu darbības telpas sašaurināšanos.
- Attīstīt, uzlabot un aizsargāt demokrātiju, visaptveroši risināt visus demokrātiskas pārvaldības aspektus, tostarp stiprināt demokrātisko plurālismu, uzlabot iedzīvotāju līdzdalību un atbalstīt ticamu, iekļaujošu un pārredzamu vēlēšanu procesu. Demokrātiju stiprina, atbalstot demokrātisko sistēmu galvenos pīlārus, tostarp tiesiskumu, demokrātiskās normas un vērtības, neatkarīgus plašsaziņas līdzekļus, atbildīgas un iekļaujošas iestādes, tostarp politiskās partijas un parlamentus, un cīņu pret korupciju. Vēlēšanu novērošanai ir būtiska nozīme plašākā demokrātisko procesu atbalstā. Šajā kontekstā ES veiktā vēlēšanu novērošana arī turpmāk būs galvenais komponents programmā, kā arī ES vēlēšanu novērošanas misiju ieteikumu izpildes pārbaudē.
- Veicināt efektīvas daudzpusējas attiecības un stratēģiskas partnerības, palīdzēt nostiprināt starptautisko, reģionālo un valsts sistēmu spējas, lai veicinātu un aizsargātu cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu. Tiks pastiprinātas stratēģiskās partnerības, īpašu uzmanību pievēršot cilvēktiesību komisāra birojam (*OHCHR*), Starptautiskajai krimināltiesai (*ICC*) un attiecīgajiem reģionālajiem un valstu cilvēktiesību mehānismiem. Turklāt programma veicina izglītību un pētniecību cilvēktiesību un demokrātijas jomā, tostarp izmantojot Globālo programmu cilvēktiesību un demokrātijas jomā.

2. INTERVENCES PASĀKUMI PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS ORGANIZĀCIJĀM

- 1. Iekļaujošas, iesaistošas, ar iespējam nodrošinātas un neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības pilsoniskā telpa partnervalstīs**
 - (a) Radīt labvēlīgu vidi iedzīvotāju līdzdalībai un pilsoniskās sabiedrības rīcībai, tostarp ar fondu starpniecību;
 - (b) veidot pilsoniskās sabiedrības organizāciju, tostarp fondu, spējas, lai darbotos gan attīstības, gan pārvaldības jomā;
 - (c) palielināt partnervalstu pilsoniskās sabiedrības tīklu, platformu un alianšu spējas.
- 2. Dialogs ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un to starpā par attīstības politiku**
 - (a) Veicināt citu iekļaujošu ieinteresēto personu dialoga forumus, tostarp mijiedarbību starp iedzīvotājiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, vietējām iestādēm, dalībvalstīm, partnervalstīm un citām galvenajām attīstības jomā ieinteresētajām personām;
 - (b) veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu starp pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem;
 - (c) nodrošināt nopietnu un pastāvīgu strukturētu dialogu un partnerattiecības ar ES.
- 3. Eiropas iedzīvotāju informētība un zināšanas par attīstības jautājumiem un iesaistīšanās tajos**
 - (a) Dot cilvēkiem iespēju palielināt savu iesaisti;
 - (b) mobilizēt sabiedrības atbalstu Savienībā, kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs ilgtspējīgas un iekļaujošas attīstības stratēģijām partnervalstīs.

3. INTERVENCES PASĀKUMI STABILITĀTES UN MIERA NODROŠINĀŠANAI

1. Palīdzība konfliktu novēršanai, miera veidošanai un gatavībai krīzēm

Savienība ciešā sadarbībā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām starptautiskām, reģionālām un apakšreģionālām organizācijām, kā arī valsts un pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem nodrošina tehnisku un finansiālu palīdzību, kas ietver atbalstu pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt partneru spējas novērst konfliktus, veidot mieru un risināt pirmskrīzes un pēckrīzes problēmas, galvenokārt šādās jomās, tostarp pievēršot īpašu uzmanību sieviešu līdzdalībai:

- (a) agrīna brīdināšana un uz iespējamu konfliktu vērsta risku analīze; uzticības veicināšana, starpniecība, dialogs un samierināšanas pasākumi;
- (b) atjaunošanas procesu pēc konfliktiem un katastrofām uzlabošana;
- (c) miera veidošanas un valsts veidošanas atbalsta darbības;
- (d) konfliktu novēršana un reaģēšana krīzes situācijās;
- (e) spēju veidošana drošības un attīstības jomā (CBSD).

2. Palīdzība globālu un starpreģionālu, kā arī jaunu apdraudējumu novēršanai

Savienība sniedz tehnisku un finansiālu palīdzību, lai atbalstītu partneru centienus un Savienības darbības attiecībā uz globāliem un starpreģionāliem apdraudējumiem un jauniem apdraudējumiem galvenokārt šādās jomās:

- (a) draudi sabiedriskajai kārtībai, kā arī personu drošība un drošums, tostarp terorisma, vardarbīga ekstrēmisma, organizētās noziedzības, kibernetiskā noziegumu, hibrīddraudu, nelikumīgas pārvadāšanas, tirdzniecības un tranzīta draudi;
- (b) draudi sabiedriskajām telpām, kritiski svarīgām infrastruktūrām, kibernetiskajai drošībai, sabiedrības veselībai vai vides stabilitātei, jūras drošības apdraudējumi, draudi, kas izriet no klimata pārmaiņu ietekmes;
- (c) tīša, nejaušas vai dabiskas izcelsmes apdraudējuma mazināšana, kas saistīta ar ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem materiāliem un kodolmateriāliem vai aģentiem, un riski saistībā ar saistītām iekārtām vai objektiem;
- (d) spēju veidošana drošības un attīstības jomā (*CBSD*).

4. GLOBĀLO PROBLĒMU INTERVENCES JOMAS

A. CILVĒKI

1. Veselības aizsardzība

- (a) Izstrādāt būtiskus efektīvas un visaptverošas veselības sistēmas elementus, kam vislabāk var pievērsties pārnacionālā līmenī, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei un tiesībām;
- (b) stiprināt tādas globālas iniciatīvas, kuras ir galvenais faktors, kas nodrošina vispārējo veselības apdrošināšanu, ņemoties vadošo lomu pasaulē attiecībā uz “veselību visās politikas jomās”, nodrošinot nepārtrauktu aprūpi, tostarp veselības veicināšanu no profilakses līdz aprūpei pēc ārstniecības;
- (c) pievērsties globālās veselības drošībai, izmantojot infekcijas slimību pētniecību un kontroli, pārveidot zināšanas par produktiem un politiku, kas novērš slimību radīto slodzi (neinfekciozas slimības, visi nepilnvērtīga uztura veidi un vides riska faktori), un veidot pasaules tirgus, lai uzlabotu pieejamību veselības aprūpes galvenajām precēm un veselības aprūpes pakalpojumiem, jo īpaši seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei.

2. Izglītība

- (a) Veicināt kopīgus pasaules mēroga centienus, lai nodrošinātu iekļaujošu, vienlīdzīgi pieejamu, kvalitatīvu izglītību un apmācību visos līmeņos, tostarp ārkārtas situācijās un krīzes situācijās;

- (b) stiprināt zināšanas, prasmes un vērtības, izmantojot partnerības un alianses, aktīvu pilsoniskumu un ražīgu, iekļaujošu un noturīgu sabiedrību;
- (c) atbalstīt globālu rīcību, lai samazinātu visus nevienlīdzības aspektus, piemēram, nevienlīdzību starp meitenēm/sievietēm un zēniem/vīriešiem, lai nodrošinātu, ka ikvienam ir vienlīdzīgas iespējas piedalīties ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

3. Sievietes un bērni

- (a) Vadīt un atbalstīt globālos centienus, partnerības un apvienības, lai izskaustu visu veidu vardarbību pret sievietēm un meitenēm; tas ietver fiziskās, psiholoģiskās, seksuālās, ekonomiskās un citus vardarbības un diskriminācijas veidus, ieskaitot atstumtību, no kā cieš sievietes dažādās privātās un sabiedriskās dzīves jomās;
- (b) veicināt jaunas iniciatīvas, lai izveidotu spēcīgākas bērnu aizsardzības sistēmas trešās valstīs, nodrošinot, ka bērni visās jomās ir pasargāti no vardarbības, ļaunprātīgas izmantošanas un nevērtības, tostarp veicinot pāreju no institucionālas aprūpes uz bērnu aprūpi sabiedrībā.

4. Migrācija un piespiedu pārvietošana

- (a) Nodrošināt pastāvīgu ES vadību globālās migrācijas un piespiedu pārvietošanas pārvaldības darba kārtības veidošanā visās tās dimensijās;
- (b) pārvaldīt un atbalstīt globālus un starpreģionālus politikas dialogus, tostarp apmaiņu un sadarbību migrācijas un piespiedu pārvietošanas jomā;
- (c) atbalstīt to, lai tiktu īstenotas starptautiskās un ES saistības attiecībā uz migrāciju un piespiedu pārvietošanu, tostarp saistībā ar globālo paktu par migrāciju un globālo paktu par bēgļiem;
- (d) uzlabot vispārējo pierādījumu bāzi, tostarp par migrācijas un attīstības saikni, un uzsākt izmēģinājuma darbības, kuru mērķis ir izstrādāt novatoriskas operatīvās pieejas migrācijas un piespiedu pārvietošanas jomā.

5. Pienācīgs darbs, sociālā aizsardzība un nevienlīdzība

- (a) Veidot globālo programmu un atbalstīt iniciatīvas, kas veltītas tam, lai saskaņā ar Eiropas vērtībām integrētu spēcīgu pilāru vienlīdzības un sociālā taisnīguma jomā;
- (b) sniegt ieguldījumu pasaules mēroga programmā par pienācīgu darbu, jo īpaši globālajās vērtības ķēdēs, un uzlabot zināšanas par efektīvu nodarbinātības politiku, kas atbilst darba tirgus vajadzībām, tostarp PIA un mūžizglītībai;
- (c) atbalstīt globālas iniciatīvas par vispārēju sociālo aizsardzību, kas atbilst efektivitātes, ilgtspējības un taisnīguma principiem; tostarp atbalsts, lai novērstu nevienlīdzību un nodrošinātu sociālo kohēziju;
- (d) turpināt globālu pētniecību un izstrādi, izmantojot sociālo inovāciju, kas uzlabo sociālo iekļaušanu un pievēršas sabiedrības visneaizsargātākajām grupām.

6. Kultūra

- (a) Veicināt kultūras daudzveidības un starpkultūru dialoga iniciatīvas, kuru mērķis ir miermīlīgas attiecības starp kopienām;

- (b) atbalstīt kultūru kā ilgtspējīgas sociālās un ekonomiskās attīstības virzītājspēku un pastiprināt sadarbību kultūras mantojuma jomā.

B. *PLANĒTA*

1. Nodrošināt veselīgu vidi un cīnīties pret klimata pārmaiņām

- (a) Stiprināt pasaules klimata un vides pārvaldību, Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām, Riodežaneiro konvenciju un citu daudzpusēju vides nolīgumu īstenošanu;
- (b) sniegt ieguldījumu Savienības vides un klimata pārmaiņu politikas ārējā dimensijā;
- (c) integrēt vides, klimata pārmaiņu un katastrofu riska samazināšanas mērķus politikā, plānos un ieguldījumos, tostarp uzlabojot zināšanas un informāciju;
- (d) īstenot starptautiskas un ES iniciatīvas, lai veicinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām un to seku mazināšanu un pret klimata pārmaiņām noturīgu un mazoglekļa attīstības stratēģiju, tostarp īstenojot valsts aprēķinātās iemaksas (*NDC*) un pret klimata pārmaiņām noturīgas zemu emisiju stratēģijas, veicinot katastrofu riska samazināšanu, novēršot vides degradāciju un apturot bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, veicinot zemes un jūras ekosistēmu un atjaunojamo dabas resursu, tostarp zemes, ūdens, okeānu, zivsaimniecības un mežu, saglabāšanu, ilgtspējīgu izmantošanu un pārvaldību, novēršot atmežošanu, zemes degradāciju, nelikumīgu mežizstrādi un savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgu tirdzniecību, novēršot piesārņojumu un nodrošinot veselīgu vidi, risinot ar klimata un vides jautājumiem saistītas problēmas, veicinot resursefektivitāti, ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu un ķīmisko vielu un atkritumu pareizu apsaimniekošanu, kā arī atbalstot pāreju uz zemu emisijas līmeni, pret klimata pārmaiņām noturīgu, vidi saudzējošu un aprites ekonomiku.

2. Ilgtspējīga enerģētika

- (a) Atbalstīt globālos centienus, saistības, partnerības un alianses, tostarp pāreju uz ilgtspējīgu enerģētiku;
- (b) rosināt partnervalstu valdības izmantot enerģētikas nozares politiku un tirgus reformas, lai izveidotu labvēlīgu vidi ieguldījumiem, kas palielina piekļuvi energopakalpojumiem par pieņemamu cenu, kas ir mūsdienīgi, uzticami un ilgtspējīgi, ar lielu uzsvāru uz atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti;
- (c) izpētīt, noteikt un visā pasaulē integrēt un atbalstīt finansiāli ilgtspējīgus darījumdarbības modeļus ar mērogojamību un pārņemamības potenciālu, kas varētu nodrošināt inovatīvas un digitālas tehnoloģijas, izmantojot inovatīvus pētījumus, kas nodrošina lielāku efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz decentralizētām pieejām, ar kurām nodrošina piekļuvi enerģijai, izmantojot atjaunojamās energoresursus, tostarp teritorijās, kur vietējā tirgus jauda ir ierobežota.

C. *LABKLĀJĪBA*

1. Ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme, pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un privātā sektora iesaiste

- (a) Veicināt ilgtspējīgas privātās investīcijas, izmantojot novatoriskus finansēšanas mehānismus un riska dalīšanu;
- (b) uzlabot uzņēmējdarbības vidi un investīciju klimatu, atbalstīt uzlabotu publiskā un privātā sektora dialogu un veidot mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu spējas;
- (c) atbalstīt Savienības tirdzniecības politiku un tirdzniecības nolīgumus un to īstenošanu; un uzlabot partnervalstu tirgu pieejamību un veicināt tirdzniecības, investīciju un uzņēmējdarbības iespējas Savienības uzņēmumiem, vienlaikus likvidējot šķēršļus tirgus pieejamībai un investīcijām;
- (d) veicināt efektīvu politikas kopumu, ar ko atbalsta ekonomikas dažādošanu, pievienotās vērtības radīšanu, reģionālo integrāciju un ilgtspējīgu zaļo un zilo ekonomiku;
- (e) veicināt piekļuvi ciparu tehnoloģijām, tostarp veicināt piekļuvi finansēm un finanšu integrāciju;
- (f) veicināt ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, un inovatīvas tehnoloģijas un praksi attiecībā uz zemu oglekļa emisiju, resursefektīvu un aprites ekonomiku.

2. Pārtikas un uztura nodrošinājums

- (a) Atbalstīt un ietekmēt starptautiskās stratēģijas, organizācijas, mehānismus un dalībniekus, kas izvērsīs būtiskus pasaules mēroga politikas jautājumus un regulējumus pārtikas un uztura nodrošinājuma jomā;
- (b) uzlabot pasaules mēroga sabiedriskos labumus, tiecoties novērst badu un nepietiekamu uzturu; tādi instrumenti kā Pasaules tīkls pārtikas krīžu jomā uzlabo spēju adekvāti reaģēt uz pārtikas un uztura krīzēm saistībā ar humāno, attīstības un miera saikni (tādējādi palīdzot mobilizēt 3. pīlāra resursus);
- (c) vēlreiz apstiprināt pasaules mērogā ilgtspējīgas lauksaimniecības un zivsaimniecības un akvakultūras centrālo lomu, lai uzlabotu nodrošinātību ar pārtiku, nabadzības izskaušanu, darbvietu radīšanu, pielāgošanos klimata pārmaiņām un to seku mazināšanu, izturētspēju un veselīgas ekosistēmas;
- (d) nodrošināt inovācijas, izmantojot starptautiskus pētījumus, un nostiprināt pasaules mēroga zināšanas un pieredzi, jo īpaši saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un to seku mazināšanu, agrobioloģisko daudzveidību, globālām un iekļaujošām vērtības ķēdēm, pārtikas nekaitīgumu, atbildīgiem ieguldījumiem, zemes pārvaldību un dabas resursu pārraudzību.

D. PARTNERĪBAS

1. Stiprināt vietējo pašvaldību attīstības dalībnieces lomu, izmantojot šādas darbības:

- (a) Palielināt Eiropas un dienvidu vietējo iestāžu tīklu, platformu un alianšu spējas, lai nodrošinātu pamatotu un pastāvīgu politikas dialogu attīstības jomā un veicinātu demokrātisku pārvaldību, jo īpaši izmantojot teritoriālo pieeju vietējai attīstībai;
- (b) palielināt mijiedarbību ar Eiropas iedzīvotājiem attīstības jautājumos (izpratnes veidošana, zināšanu apmaiņa, iesaiste), jo īpaši saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, tostarp Savienībā un kandidātvalstīs, un potenciālajās kandidātvalstīs.

2. **Veicināt iekļaujošu sabiedrību, labu ekonomikas pārvaldību, tostarp taisnīgu un iekļaujošu iekšzemes ieņēmumu mobilizāciju, pārredzamu valsts finanšu pārvaldību un efektīvus un iekļaujošus valsts izdevumus.**

IV PIELIKUMS

INTERVENCES PASĀKUMI ĀTRĀS REAGĒŠANAS DARBĪBĀM

1. Pasākumi, kas veicina stabilitāti un konfliktu novēršanu steidzamības, iespējamās krīzes, krīzes un pēckrīzes situācijās

Ātrās reagēšanas darbības, kas minētas 4. panta 4. punkta a) apakšpunktā, ir paredzētas efektīvai Savienības reagēšanai uz šādām ārkārtas un neparedzētām situācijām:

- (a) ārkārtas situācija, krīze, jauna krīze vai dabas katastrofas;
- (b) situācijās, kas var apdraudēt demokrātiju, sabiedrisko kārtību, cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību vai personu drošību un drošumu, jo īpaši attiecībā uz tām personām, kuras ir pakļautas dzimuma vardarbībai nestabilitātes situācijās;
- (c) situācijās, kas draud izvērsties bruņotā konfliktā vai būtiski destabilizēt attiecīgo trešo valsti vai valstis.

2. Pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt izturētspēju un saistīt humānās palīdzības un attīstības darbības

Ātrās reagēšanas darbības, kas minētas 4. panta 4. punkta b) apakšpunktā, ir veidotas tā, lai efektīvi stiprinātu izturētspēju un veidotu saikni starp humānās palīdzības un attīstības darbībām, kuras nevar ātri īstenot, izmantojot ģeogrāfiskas un tematiskas programmas.

Minētās darbības var būt šādas:

- (a) stiprināt izturētspēju, atbalstot indivīdus, kopienas, iestādes un valstis, lai labāk sagatavotos, izturētu, pielāgotos un spētu ātri atgūties no politiska, ekonomiska un sabiedrības spiediena un satricinājumiem, dabas vai cilvēku izraisītām katastrofām, konfliktiem un globāliem draudiem; tostarp stiprinot valsts spēju, saskaroties ar ievērojamu spiedienu, ātri izveidot, uzturēt vai atjaunot tās pamatfunkcijas, pamata sociālo un politisko kohēziju, kā arī sabiedrības, kopienu un privātpersonu spēju pārvaldīt iespējas un riskus miermīlīgā un stabilā veidā un veidot, uzturēt vai atjaunot iztikas līdzekļus, saskaroties ar lielu spiedienu;
- (b) mazināt īstermiņa nelabvēlīgo ietekmi, kas rodas ārējo krīžu rezultātā, radot makroekonomikas nestabilitāti, un tās mērķis ir aizsargāt sociālekonomiskās reformas un prioritāros valsts izdevumus sociālekonomiskajai attīstībai un nabadzības mazināšanai;
- (c) veikt īstermiņa rehabilitāciju un atjaunošanu, lai dabas vai cilvēka izraisītās katastrofās, konfliktos un pasaules apdraudējumos cietušie varētu gūt labumu no minimālas sociālekonomiskās integrācijas un pēc iespējas ātrāk radīt apstākļus attīstības atsākšanai, pamatojoties uz ilgtermiņa mērķiem, ko noteikušas attiecīgās valstis un reģioni; tas ietver steidzamu un tūlītēju vajadzību risināšanu, kas saistītas ar cilvēku (bēgļu, pārvietoto personu un personu, kas atgriežas) pārvietošanos pēc dabas vai cilvēka izraisītām katastrofām; kā arī
- (d) palīdzēt valstij vai reģionam izveidot īstermiņa katastrofu novēršanas un sagatavotības mehānismus, ieskaitot tos, kas paredzēti prognozēšanai un agrīnai brīdināšanai, lai samazinātu katastrofu sekas.

3. Darbības, kas vērstas uz ārpolitikas vajadzībām un prioritātēm

Ātrās reaģēšanas darbības, lai atbalstītu 4. panta 4. punkta c) apakšpunktā izklāstītos mērķus, atbalsta Savienības ārpolitiku politikas, ekonomikas un drošības jautājumos. Tās dod iespēju Savienībai rīkoties, ja ir steidzamas vai neatliekamas intereses ārpolitikas jomā vai radusies iespēja sasniegt savus mērķus, kam nepieciešama ātra reakcija un kurus ir grūti sasniegt ar citiem līdzekļiem.

Minētās darbības var būt šādas:

- (a) atbalstīt Savienības divpusējās, reģionālās un starpreģionālās sadarbības stratēģijas, veicināt politikas dialogu un izstrādāt kolektīvas pieejas un risinājumus globālās nozīmes problēmām, tostarp migrācijas un drošības jautājumiem, un izmantot iespējas šajā jomā;
- (b) atbalstīt Savienības tirdzniecības politiku un tirdzniecības nolīgumus un to īstenošanu; uzlabot partnervalstu tirgu pieejamību un veicināt tirdzniecības, investīciju un darījumdarbības iespējas Savienības uzņēmumiem, jo īpaši MVU, un vienlaikus novērst šķēršļus tirgus pieejamībai un investīcijām, izmantojot ekonomikas diplomātiju, uzņēmējdarbības un regulatīvo sadarbību;
- (c) ieguldījumi Savienības iekšpolitikas starptautiskās dimensijas īstenošanā, piemēram, *inter alia*, vides, klimata pārmaiņu, enerģētikas politikā un sadarbībā okeānu apsaimniekošanā un pārvaldībā;
- (d) veicināt vispārējo izpratni par Savienību, tās redzamību un nozīmi pasaules arēnā ar stratēģiskas saziņas, publiskās diplomātijas, tiešu personisku kontaktu, kultūras diplomātijas starpniecību un sadarbību izglītības un akadēmiskajos jautājumos, un informatīviem pasākumiem, lai popularizētu Savienības vērtības un intereses.

Ar šīm darbībām īsteno novatorisku politiku vai iniciatīvas, kas atbilst pašreizējām vai jaunām īstermiņa un vidēja termiņa vajadzībām, iespējām un prioritātēm, tostarp iespējām ietekmēt turpmākās darbības saskaņā ar ģeogrāfiskām vai tematiskām programmām. Tās ir vērstas uz to, lai padziļinātu Eiropas Savienības attiecības un dialogu un veidotu partnerības un alianses ar galvenajām stratēģiskas intereses valstīm, jo īpaši ar tām valstīm ar strauji augošu ekonomiku un vidējiem ienākumiem, kurām ir arvien lielāka nozīme pasaulē, globālajā pārvaldībā, ārpolitikā, starptautiskajā ekonomikā un daudzpusējos forumos.

V PIELIKUMS
EFIA+ OPERĀCIJU PRIORITĀRĀS JOMAS, UZ KURĀM ATTIECAS ĀRĒJĀS
DARBĪBAS GARANTĪJA

EFIA+ operācijas, par kurām ir tiesības saņemt atbalstu, izmantojot Ārējās darbības garantiju, ir jo īpaši vērstas uz šādām prioritārām jomām:

- (a) nodrošināt finansējumu un atbalstu privātā un sadarbības sektora attīstībai atbilstoši nosacījumiem, kas izklāstīti [finansēšanas regulas] 209. panta 2. punktā, īpašu uzmanību pievēršot vietējiem uzņēmumiem un mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai veicinātu pienācīgu darbvietu radīšanu un veicinātu Eiropas uzņēmumu ieguldījumu EFIA + mērķa sasniegšanā;
- (b) novērst nepilnības, kas traucē privātām investīcijām, nodrošinot finanšu instrumentus, kas var būt izteikti attiecīgo partnervalstu vietējās valūtās, tostarp pirmās kārtas zaudējuma garantijas portfeļiem, garantijas privātā sektora projektiem, piemēram, aizdevumu garantijas maziem un vidējiem uzņēmumiem un garantijas konkrētiem riskiem infrastruktūras projektiem, un citu riska kapitālu;
- (c) piesaistīt privātā sektora finansējumu, īpaši pievēršoties mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem, novēršot nepilnības un šķēršļus ieguldījumiem;
- (d) stiprināt sociālekonomiskās nozares un zonas un saistīto publisko un privāto infrastruktūru, un ilgtspējīgus savienojumus, tostarp atjaunojamu un ilgtspējīgu enerģiju, ūdens un atkritumu apsaimniekošanu, transportu, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kā arī vidi, dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgu lauksaimniecību un zilo ekonomiku, sociālo infrastruktūru, veselību un cilvēkkapitālu, lai uzlabotu sociālekonomisko vidi;
- (e) dot ieguldījumu klimata politikā, vides aizsardzībā un pārvaldībā;
- (f) veicināt ilgtspējīgu attīstību, palīdzēt risināt neatbilstīgas migrācijas konkrētus pamatcēloņus, kā arī stiprināt tranzīta un uzņēmēju kopienu izturētspēju un palīdzēt ilgtspējīgi reintegrēties migrantiem, kuri atgriežas savās izcelsmes valstīs, pienācīgi ņemot vērā tiesiskuma, labas pārvaldības un cilvēktiesību nostiprināšanu.

VI PIELIKUMS EFIA+ PĀRVALDĪBA

1. EFIA+ struktūra

1. EFIA+ sastāv no reģionālajām investīciju platformām, kuras izveidotas, balstoties uz pastāvošo Savienības ārējo apvienošanas mehānismu darbības metodēm, procedūrām un struktūrām, un kuras savas finansējuma apvienošanas darbības var kombinēt ar EFIA+ garantijas operācijām.
2. EFIA+ pārvaldību nodrošina Komisija.

2. EFIA+ stratēģiskā padome

1. EFIA+ programmas pārvaldībā Komisiju konsultē stratēģiskā padome, izņemot attiecībā uz operācijām, kas aptver ES paplašināšanās politiku un ko finansē [IPA III], kurai ir sava stratēģiskā padome, ko nodrošina Rietumbalkānu ieguldījumu sistēma (*WBIF*).
2. Stratēģiskā padome Komisiju konsultē par ārējās darbības garantijas investīciju stratēģisko ievirzi un prioritātēm EFIA+ ietvaros un sniedz ieguldījumu to saskaņošanā ar Savienības ārējās darbības, attīstības politikas un Eiropas Kaimiņattiecību politikas vadošajiem principiem un mērķiem, kā arī ar šīs regulas 3. pantā izklāstītajiem mērķiem un 26. pantā noteikto EFIA+ mērķi. Tā arī palīdz Komisijai noteikt vispārējos ieguldījumu mērķus attiecībā uz ārējās darbības garantijas izmantošanu, lai atbalstītu EFIA + operācijas un uzraudzītu atbilstīgu un diversificētu ģeogrāfisko un tematisko segumu investīciju loģiem.
3. Stratēģiskā padome atbalsta arī vispārējo koordināciju, papildināmību un saskaņotību starp reģionālajām ieguldījumu platformām, starp trim pīlāriem Eiropas Investīciju plānā, starp Eiropas Investīciju plānu un citiem Savienības centieniem migrācijas jomā un 2030. gada programmas īstenošanu, kā arī ar citām programmām, kas noteiktas šajā regulā.
4. Stratēģiskā padome sastāv no pārstāvjiem no Komisijas un no Savienības Augstā pārstāvja, no visām dalībvalstīm un no EIB. Eiropas Parlamentam ir novērotāja statuss. Iemaksu veicējiem, atbilstīgajiem partneriem, partnervalstīm, attiecīgajām reģionālajām organizācijām un citām ieinteresētajām personām attiecīgos gadījumos var piešķirt novērotāja statusu. Ar stratēģisko padomi apspriežas pirms jebkādu jaunu novērotāju iekļaušanas. Stratēģisko padomi vada Komisija un Augstais pārstāvis.
5. Stratēģiskā padome rīko sanāksmi vismaz divas reizes gadā un, ja iespējams, vienprātīgi pieņem atzinumus. Priekšsēdētājs jebkurā laikā vai pēc vienas trešdaļas padomes locekļu pieprasījuma var rīkot papildu sanāksmes. Ja vienprātību panākt nav iespējams, tiek piemērotas balsošanas tiesības, par ko panākta vienošanās stratēģiskās padomes pirmajā sanāksmē un kas ir paredzētas tās reglamentā. Attiecībā uz minētajām balsošanas tiesībām pienācīgi ņem vērā finansējuma avotu. Reglamentā izklāsta satvaru attiecībā uz novērotāju lomu. Stratēģiskās padomes sanāksmju protokolus un darba kārtības pēc to apstiprināšanas publisko.
6. Komisija katru gadu ziņo stratēģiskajai padomei par EFIA+ īstenošanā sasniegto progresu. *WBIF* stratēģiskā padome nodrošina progresu, kas panākts, īstenojot garantiju instrumentu paplašināšanās reģionam, lai papildinātu iepriekš minētos ziņojumus. Stratēģiskā padome regulāri rīko attiecīgo ieinteresēto personu apspriešanos par EFIA+ stratēģisko ievirzi un īstenošanu.

7. Tas, ka pastāv divas stratēģiskās padomes, neietekmē nepieciešamību izveidot vienu, vienotu EFIA+ riska pārvaldības sistēmu.

3. Reģionālās operatīvās darbības padomes

Reģionālo investīciju platformu operatīvās darbības padomes atbalsta Komisiju īstenošanas līmenī reģionālo un nozaru investīciju mērķu noteikšanā un reģionālo, nozaru un tematisko investīciju logu noteikšanā, un sagatavo atzinumus par apvienošanas operācijām un par ārējās darbības garantijas izmantošanu, ar ko sedz EFIA+ darbības.

VII PIELIKUMS
GALVENO DARBĪBAS RĀDĪTĀJU SARAKSTS

Lai noteiktu Savienības ieguldījumu savu konkrēto mērķu sasniegšanā, saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem izmanto turpmāk minēto galveno darbības rādītāju sarakstu.

- (1) Tiesiskuma rādītāji
- (2) Iedzīvotāju īpatsvars zem starptautiskās nabadzības sliekšņa
- (3) Sieviešu reproduktīvā vecumā, pusaudžu meiteņu un bērnu, kas jaunāki par 5 gadiem, skaits, ko sasniedz ES finansētas uztura programmas
- (4) 1 gadu vecu bērnu skaits, kuri, pateicoties ES atbalstam, ir pilnībā vakcināti
- (5) To studentu skaits, kuri uzņemti sākumskolā un/vai vidējā izglītībā un apmācībā, pateicoties ES atbalstam
- (6) Ar ES atbalstu samazinātas vai novērstas siltumnīcefekta gāzu emisijas (K tonnas *CO_{2eq}*)
- (7) Izmantojot ES atbalstu, aizsargātas un/vai ilgtspējīgi apsaimniekotas jūras, sauszemes un saldūdens ekosistēmu teritorijas
- (8) Sasniegtais ieguldījumu sviras efekts un multiplikatora efekts
- (9) Politiskā stabilitāte un vardarbības rādītāja neesība
- (10) To procesu skaits, kas saistīti ar partnervalstu praksi tirdzniecības, ieguldījumu un uzņēmējdarbības jomā, vai ES iekšpolitikas ārējās dimensijas veicināšana, kas ir ietekmēta

Ja nepieciešams, visus rādītājus sadala pa dzimumiem.